

Ministerie van Klimaat en Groene Groei
T.a.v. mevrouw S.Th.M. Hermans
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum	Doorkiesnummer
4 december 2024	
Ons kenmerk	Uw kenmerk
MR24.173	
Onderwerp	
Consultatiereactie GTS op 'Wetsvoorstel ter implementatie van het EU Electricity Market Design-pakket'	

Geachte Minister Hermans,

Gasunie Transport Services BV (GTS) is de aangewezen netbeheerder van het landelijk gastransportnet. GTS maakt graag gebruik van de mogelijkheid om te reageren op de consultatie van het conceptwetsvoorstel dat beoogt het Electricity Market Design (EMD) pakket te implementeren¹.

Zoals u in de toelichting bij de consultatie schrijft, is het EMD-pakket het resultaat van de inspanningen van de Europese Unie tot verdere hervorming van de Europese elektriciteitsmarkt en wijzigt dit pakket de Elektriciteitsverordening, de Elektriciteitsrichtlijn, de ACER-Verordening en de REMIT-Verordening.

Ten aanzien van de voorgestelde aanpassingen naar aanleiding van de wijzigingen van de REMIT-Verordening en de ACER-Verordening heeft GTS geen opmerkingen. GTS heeft wel een aantal bezwaren ten aanzien van de voorgestelde aanpassingen naar aanleiding van de wijzigingen van de Elektriciteitsverordening en Elektriciteitsrichtlijn.

Het belangrijkste punt voor GTS ten aanzien van de voorgestelde aanpassingen n.a.v. de wijzigingen van Elektriciteitsverordening en Elektriciteitsrichtlijn betreft het feit dat enkele van de voorgestelde aanpassingen in de artikelen van de Energiewet niet alleen zien op elektriciteit, maar in een aantal gevallen ten onrechte ook op (de netbeheerders van) gas.

In onderstaande alinea's gaan we hier nader op in, waarbij we beginnen met een algemene toelichting en vervolgens de individuele wetsonderdelen en artikelen bespreken die ons inziens aanpassing behoeven.

¹ <https://www.internetconsultatie.nl/emdimplementatie/b1>

De aanpassingen n.a.v. gewijzigde Elektriciteitsverordening en -richtlijn zien ten onrechte ook op gas.

De term "energie" is een brede term. Deze term omvat onder meer de energiedragers elektriciteit als gas. De huidige Energiewet ziet op zowel elektriciteit als gas². Het EMD-pakket bevat nieuwe bepalingen die uitsluitend zien op de elektriciteitsmarkt.

Het begrip "energiedelen" en de verschillende rechten en taken van marktpartijen die middels de implementatie van het Electricity Market Design Richtlijn in de Energiewet moeten worden opgenomen dienen daarmee alleen te zien op het delen van elektriciteit en dus niet op het delen van gas. De Gasrichtlijn (2024/1788) bevat immers het begrip "energiedelen" niet.

Voorkomen moet worden dat de implementatie van een richtlijn op het gebied van elektriciteit onbedoelde gevolgen heeft voor de verschillende marktpartijen op het gebied van gas, waaronder voor de transmissie- en distributiesysteembeheerders voor gas. De geconsulteerde wijzigingen van de Energiewet hebben echter wel degelijk gevolgen voor de gasmarkt.

Om dergelijke onbedoelde en onwenselijke gevolgen op het gebied van gas te voorkomen dient de formulering van het voorliggende (thans geconsulteerde) wetsvoorstel op een aantal punten te worden aangescherpt. In lijn met de gebruikelijke formulering in het wetsvoorstel Energiewet dienen bij de voorgestelde nieuwe taken van systeembeheerders telkens gespecificeerd te worden of de deze taken zien op 1) transmissie- en distributiesysteembeheerders voor elektriciteit of 2) op transmissie- en distributiesysteembeheerders voor gas of 3) op alle transmissie- en distributiesysteembeheerders voor zowel gas als elektriciteit. Daarnaast stellen wij voor om ook de definitie van "delen van energie" aan te passen zodat duidelijk wordt dat de bepalingen in de Energiewet ten aanzien van het delen van energie alleen zien op het delen van elektriciteit. In onderstaande gaan we per wetsonderdeel hier nader op in.

Opmerkingen per wetsonderdeel

1. Wetsonderdeel H

In de voorgestelde wijziging van artikel 2.30 krijgen (alle) actieve afnemers en energiegemeenschappen het recht om energie te delen. Hierbij wordt niet (langer) expliciet gemaakt of "energiedelen" hier alleen elektriciteit of ook gas omvat. Deze

² Na implementatie van de nieuwe Gasrichtlijn uit het zgn. Decarbonisatie-pakket zal de Energiewet daarnaast ook zien op waterstof.

inkadering tot elektriciteit bestond wel in artikel 2.30 van het Wetsvoorstel Energiewet zoals dat naar de Eerste Kamer is gestuurd. Uit lid 1, onderdeel d van dit artikel 2.30 van oorspronkelijke Eerste Kamer-versie blijkt namelijk dat het gaat om elektriciteit. Door de voorgestelde wijziging aan lid 1 van artikel 2.30 is deze inperking tot elektriciteit weggefallen.

Op basis van de definitie van actieve afnemer zou een eindafnemer of groep gezamenlijk optredende eindafnemers van gas ook een actieve afnemer kunnen zijn. Ook de definitie van energiegemeenschap in de energiewet is niet beperkt tot elektriciteit.

Hoewel de nieuwe Gasrichtlijn ook het begrip actieve afnemers introduceert worden in deze Gasrichtlijn voor de gasmarkt niet de begrippen "energiegemeenschap" en "energiedelen" geïntroduceerd³.

Om energiedelen niet onbedoeld en ongewenst ook voor gas van toepassing te laten zijn stellen wij voor om ofwel in artikel 2.30 weer (opnieuw) duidelijk te maken dat het delen van energie alleen kan gaan om het delen van (hernieuwbare) elektriciteit ofwel de definitie van "energiedelen" aan te passen zodat uit deze definitie al blijkt dat energiedelen (letterlijk) per definitie gaat over het delen van (hernieuwbare) elektriciteit.

2. Wetsonderdeel N

Artikel 3.63a, alle leden:

Dit artikel heeft het over taken van "transmissie- of distributiesysteembeheerders". Deze formulering omvat alle TSBs en DSBs voor zowel gas als elektriciteit, terwijl deze taken alleen gelden voor de transmissie- en distributiesysteembeheerders voor elektriciteit. Wij verzoeken u daarom om in alle artikelleden van artikel 3.63a "transmissie- en distributiesysteembeheerders" te veranderen naar "transmissie- en distributiesysteembeheerders voor elektriciteit". Dit voorkomt onnodige verwarring over de taken van systeembeheerders en deze formulering en afbakening is consistent met de formulering van taken van systeembeheerders zoals dat in het wetsvoorstel Energiewet wordt gebruikt.

3. Wetsonderdeel O

Artikel 3.77, derde lid: de toevoeging "waaronder informatie over de capaciteit die in zijn taakgebied, bedoeld in artikel 3.37, eerste lid, beschikbaar is voor nieuwe aansluitingen op zijn systeem" wordt met de huidige (geconsulteerde) formulering van toepassing op alle systeembeheerders terwijl deze alleen zou moeten gelden voor systeembeheerders voor elektriciteit.

³ Daarnaast wordt de Gasrichtlijn in een ander implementatietraject door KGG in de Energiewet verwerkt.

Dat dit wetsonderdeel alleen voor elektriciteit zou moeten gelden blijkt ook uit de artikelsgewijze toelichting bij dit wetsonderdeel welke op haar beurt verwijst naar Wetsonderdeel L die artikel 3.38 van het wetsvoorstel Energiewet wijzigt. Uit de toelichting bij dit Wetsonderdeel L wordt, naast de naam van dit artikel 3.38 "transporteren elektriciteit", ook duidelijk dat deze wijziging het gevolg is van de implementatie van de gewijzigde elektriciteitsrichtlijn en dat de transmissie- en distributiesysteembeheerders voor elektriciteit afspraken hebben gemaakt over onder meer het dashboard "stand van uitvoering" en de capaciteitskaart. Dergelijke vergaande afspraken en samenwerking zijn niet van toepassing op de systeembeheerders voor gas, hetgeen ook logisch is omdat de vergaande congestieproblematiek zich alleen voordoet op de elektriciteitsnetten en niet op de gastransportnetten.

Wij verzoeken u derhalve om duidelijk te maken dat genoemde toevoeging/zinssnede alleen van toepassing is op systeembeheerders voor elektriciteit. Dit zou bijvoorbeeld kunnen door de inhoud ervan in een apart artikellid op te nemen en bij dit nieuwe artikellid duidelijk te vermelden dat deze geldt voor systeembeheerders voor elektriciteit.

4. Wetsonderdeel R

In lijn met bovenstaande punten dient ook in het voorgestelde achtste lid van artikel 4.8 de term "transmissie- of distributiesysteembeheerder" te worden gewijzigd naar "transmissie- of distributiesysteembeheerder voor elektriciteit".

5. Definitie "delen van energie".

Zie ook de reactie bij artikel 2.30 (wetsonderdeel H): In artikel 1.1 van het wetsvoorstel Energiewet is "delen van energie" momenteel als volgt gedefinieerd: "zelfverbruik door één of meer actieve afnemers van hernieuwbare energie". Hernieuwbare energie kan ook hernieuwbaar gas zijn. De bepalingen ten aanzien van energiedelen zouden echter alleen moeten zien op het delen van elektriciteit. De Gasrichtlijn bevat het begrip "energiedelen" immers niet. Zoals uit onze opmerkingen observatie bij Wetsonderdeel H blijkt, kan een onscherp omliggende definitie al snel leiden tot een onbedoelde verbreding van het toepassingsbereik ervan met (ongewenste) gevolgen voor andere marktpartijen dan beoogd. Om deze reden verzoeken wij u om de definitie van "delen van energie" op zo'n wijze aan te passen dat duidelijk wordt dat dit enkel van toepassing is op het delen van elektriciteit.

Vervolg

Uiteraard zijn wij van harte bereid deze toelichting verder toe te lichten. Mocht u naar aanleiding van deze reactie vragen hebben of nader wil overleggen dan

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 4 december 2024

Ons kenmerk: **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** MR24.173

Onderwerp: **Fout! Verwijzingsbron niet gevonden.** Consultatiereactie GTS op 'Wetsvoorstel ter implementatie van het EU Electricity Market Design-pakket'

verzoeken wij u contact op te nemen met René van der Haar
(r.e.van.der.haar@gasunie.nl).

Tot slot, volledigheidshalve melden wij u dat (de strekking van) een aantal van
bovenstaande opmerkingen ook zijn opgenomen in de reactie van Netbeheer
Nederland.

Hoogachtend,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'David Bakker', with several overlapping loops and a long horizontal stroke extending to the right.

David Bakker
Manager Markt en Regulering